
ПАРЛАМЕНТЫН ГИШҮҮДИЙН АЖЛЫН ӨРӨӨ ХУВААРИЛАХ ТАЛААРХ ГАДААДЫН ЗАРИМ ОРНЫ ТУРШЛАГА

Судалгааны код: СТ-24/410

Лавлагаа, мэдээлэл

Захиалагч: УИХТГ-ын Тэргүүн дэд дарга М.Үнэнбат
Хянасан: ПССХ-ийн захирал Ц.Цогзолмаа
Судлаачид: О.Нарантуяа, Э.Дашзэгвэ

Лавлагаа, мэдээлэл

Парламентын ээлжит сонгуулийн үр дүнгээр шинээр сонгогдсон парламентын гишүүдэд ажлын өрөө хуваарилах асуудлыг судалгаанд хамрагдсан Их Британи, Канад, Солонгос улсуудад парламентын ажлын алба буюу тамгын газар зохион байгуулдаг байна. Гэхдээ парламентын ордны аль өрөөн хэн суух шийдвэрийг парламентад суудал авсан намын бүлэг нь хуваарилдаг байна. Намын бүлэг өрөө хуваарилсан тухай мэдээллээ Тамгын газарт ирүүлэх бөгөөд энэхүү мэдээллийг үндэслэн тамгын газар зохион байгуулалтын арга хэмжээг хийдэг байна.

Их Британи

Их Британийн Нийтийн танхимын Журам сахиулагчийн газар (Serjeant at Arms directorate) нь гишүүдийн өрөөний хуваарилалтын асуудлыг хариуцаж, хяналт тавьдаг байна. Тус газар нь Парламентын танхимд нэвтрэх, төрийн ёслол, нийтийн галерей, гишүүд, хороодын өрөө, тасалгаанууд болон Парламентын ордны нийтийн эзэмшлийн талбайн дэг журмыг сахиулах зэрэг Нийтийн танхимын аюулгүй байдал, дэг журмын асуудлыг хариуцдаг. Ингэхдээ Парламентын Аюулгүй байдлын газартай нягт хамтран ажилладаг ажээ.¹

Нийтийн танхимын гишүүдэд ажлын өрөөг дараах журмаар хуваарилдаг.² Үүнд:

- Парламентын намын бүлгийн дэд дарга (the Deputy Chief Whips)³ нар нь тухайн намынхаа байрны захирагч (Accommodation Whips)-ийн албан үүргийг давхар гүйцэтгэдэг;
- Парламентын сонгуулийн дараа тодорхой тооны суудал авсан (Хөдөлмөрийн, Консерватив, Либерал Ардчилсан гэх зэрэг) намын бүлгийн дэд дарга буюу байрны захирагч нар Нийтийн танхимын Журам сахиулагчийн зөвлөгөө, туслалцаатайгаар харилцан тохиролцож гишүүдийнхээ ажлын өрөөг намын гишүүний тоонд хувь тэнцүүлэн хувааж авдаг;
- Дээр дурдсан ерөнхий хуваалтын хүрээнд байрны захирагч нар намын гишүүддээ ажлын өрөөний хуваарилалтыг өөрийн үзэмжээр хийх эрхтэй;
- Дахин сонгогдсон гишүүн өөрөө хүсвэл хуучин өрөөгөө авч үлдэх давуу эрх эдэлж болно.
- Цөөнхийн гишүүдийн өрөөний хуваарилалтыг Засгийн газрын байрны захирагч (the Government Accommodation Whip) хийдэг;

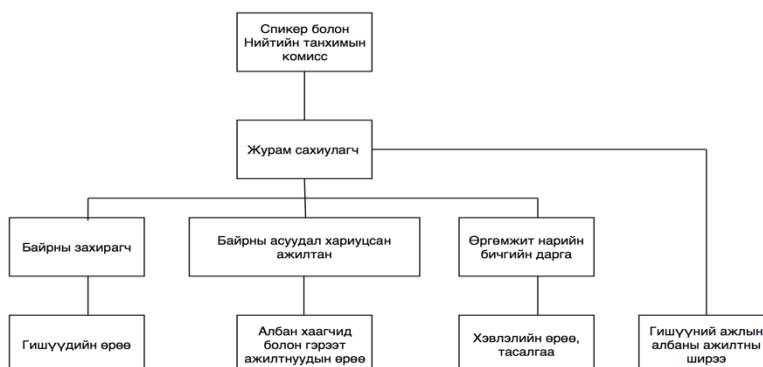
¹ <https://www.parliament.uk/mps-lords-and-offices/offices/commons/serjeantatarms/>

² <https://publications.parliament.uk/pa/cm200506/cmselect/cmadmin/1279/127905.htm>

³ <https://www.parliament.co.uk/glossary/whips>

- Тухайн парламентын бүрэн эрхийн хугацаанд нөхөн сонгууль явагдах зэрэг шаардлагатай тохиолдолд өрөөний хуваарилалтад өөрчлөлт оруулж болдог байна.

Нийтийн танхимын өрөө, тасалгааны хуваарь хийх схем зураг:

Канад

Канадын нийтийн танхимын ажлын албаны Захиргааны асуудал хариуцсан орлогч клеркийн шууд удирдлага дор Парламентын шуурхай үйлчилгээний алба (Parliamentary Precinct Operations) ажилладаг бөгөөд тус алба нь Танхим, гишүүд, ажлын албаны хэвийн ажиллах орчин нөхцөлийг бүрдүүлэх чиглэлээр үр ашигтай, орчин үеийн шуурхай дэмжлэг, үйлчилгээ үзүүлдэг. Үүнд худалдаа, үйлчилгээ, түрээс, өрөө, тасалгааны зохион байгуулалт, хуваарилалт, хоол, зоогийн газар, шуудан холбоо, хүргэлт, тээвэр, хэвлэлт, засвар үйлчилгээ, зөөвөрлөлт зэрэг үйлчилгээг хариуцдаг.

Канадын нийтийн танхимын дэг ба практик (House of Commons Procedure and Practice)-ийн 6 дугаар бүлэгт парламентын гишүүний ажлын өрөөний хуваарилалтыг хийхдээ намын дарга (party Whips)-тай зөвшилцөн хуваарилна. Хэрэв аль нэг нам, эвсэлд харьяалагддаггүй буюу бие даагч гишүүдэд парламентын дарга ажлын өрөөг нь хуваарилахаар зохицуулжээ⁴.

Өмнөд Солонгос

Солонгосын Үндэсний Ассамблейн Тамгын газрын Захиргааны асуудал эрхэлсэн дэд даргын шууд удирдлага дор ажилладаг Төлөвлөлт, зохицуулалтын газар, Удирдлага, үйлчилгээний газар болон Удирдлага, дэмжлэгийн хэлтэс Үндэсний Ассамблейн байр, чуулганы танхимын ерөнхий удирдлага, гишүүдтэй холбоотой асуудлыг хариуцан ажилладаг.

⁴ https://www.ourcommons.ca/procedure/procedure-and-practice-3/ch_06_5-e.html

Өмнөд Солонгосын Үндэсний Ассамблейн байр нь 10 давхар бөгөөд 3-10 давхар Үндэсний Ассамблейн гишүүдийн ажлын өрөө байрладаг. Гишүүдийн өрөөний хуваарилалтын төлөвлөгөөг Үндэсний Ассамблейн Тамгын газар гаргах бөгөөд Үндэсний Ассамблейн даргаас зөвшөөрөл авсны даргаа гишүүдэд ажлын байрыг нь хуваарилдаг байна.

Үндэсний Ассамблейн ээлжит сонгуулийн дараа Үндэсний Ассамблейн Тамгын газраас Үндэсний Ассамблейн төв байранд суудал авсан нам бүрт нэг өрөө хуваарилж, гишүүдээс ажлын өрөөний саналыг хүлээн авдаг. Ажлын өрөөний хуваарилалтын санал өгөхөөс өмнө тухайн улс төрийн нам дотроо өрөөний хуваарилалтыг хийдэг бөгөөд өрөөний хуваарилалтыг хийхдээ улс төрийн нам бүр өөр өөр байр сууринаас ханддаг байна. Тухайлбал,

- Үндэсний Ассамблейн гишүүнээр сонгогдсон тоо
- Намын жагсаалтаар сонгогдсон эсэх
- Намын албан тушаал
- Хүсэл эрмэлзэл, карьер, нас зэрэг болно.

Дахин сонгогдсон гишүүний хувьд хуучин өрөөгөө ашиглах давуу эрх эдэлж болно.